

Reflexions post 'festum'

El primer llibre que he llegit aquest 2024 m'ha durat una tarda, però ha aconseguit omplir-me moltes hores de pensaments, reflexions, interrogants i alguna conclusió. *Santificaràs les festes*, de Maria Garganté, pertany a la sèrie dels deu manaments que publica l'editorial Fragmenta, i me'l va recomanar l'Ada Parellada, que de festes –en el sentit més ampli de la paraula– en sap un munt.

L'ànima del Semproniana, hereva d'una llarga tradició familiar vinculada a la cuina, viu les festes d'una manera molt especial: treballant més que mai. Reconeix que li fa una mica de mal al cor no poder compartir com voldria les celebracions amb els seus, però que és conscient del servei que els del seu gremi fan a tantes persones i famílies en dates assenyalades com les de Nadal.

Diu Maria Garganté que "la celebració del Nadal parteix de la condició indefugible que és que sigui viscuda en família i aquesta premissa ja és problemàtica en els nostres dies". Què passa si no tens família? O si no t'hi avens? O si trobes a faltar alguns membres amb una força que t'empeny a caure en una malenconia difícil de superar? Són els dissidents de Nadal, cada vegada més nombrosos.

Per això l'Ada Parellada sap que, segons com, el brogit d'un restaurant com el seu

GETTY

el 25 de desembre pot ser un bon antidot per a la solitud i la tristesa.

Les festes –més enllà del descans merescut– són necessàries, diu Garganté, perquè ens ajuden a saber qui som, a quina comunitat pertanyem, què ens defineix. Hi ha centenars de maneres d'expressar la festa: els banquets, la cultura popular, l'esport, el ball, les reivindicacions (*manifestar-se* i *feita* comparteixen arrels, assenyalava l'autora).

Penso en el famós i polèmic arbre gegant de García Albiol quan trobo, al llibre, que

"la festa pot esdevenir un bon mitjà de propaganda". Però també diu, unes pàgines més endavant, que si bé "el concepte *tradició* ajuda a donar consistència i legitimitat a la celebració festiva, sigui amb el suport de segles o de creació recent, no hi ha tradició sense el consens social necessari per al seu sosteniment". Personalment, el con il·luminat em sembla el més allunyat de la nostra tradició, però em consta que ha tingut un èxit força destacable durant les festes a Badalona. Acabarà *arrelant*, aquest arbre de ferro? Només el temps ho dirà.

El millor descobriment que m'ha regalat el llibre és aquest: a la regió italiana de la Pulla era tradicional que el mal derivat de la picada de taràntula es curés ballant frenèticament. Així s'expulsava el verí. Quants mals i angoixes no hem curat ballant al ritme embogit de la música? Qui balla, i qui canta, els seus mals espanta.

Santificar les festes, conclou el llibre del mateix títol, implica interrompre el que és quotidià per obrir-nos a la novetat del que és extraordinari. La festa comença un temps abans, amb l'expectativa, i s'acaba amb l'aflicció de diumenge a la tarda. Un any més, hem complert el cicle i tornem a la vida ordenada. I també en aquest ordre que evita l'inesperat –per experiència sabem que sol ser negatiu– hi ha un dolç consol.

SÍLVIA SOLER

